

“Ακόμα κι αυτή η άλωση της Κωνσταντινουπόλεως
ωχριά μπροστά στη Μικρασιατική καταστροφή.”

Στέφαν Τσελίκη

ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Περιοδική Έκδοση του Κέντρου Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού

• Αρ. φύλλου: 12 • Μάρτιος 2009 • Τιμή: 0.01 ευρώ

75
Δήμος

χρόνια
Νέας Ιωνίας

Από τον Πρόεδρο

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Το 2009 βρίσκεται το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. με καινούργια διοίκηση αλλά με την ίδια πάντα διάθεση για δουλειά.

Με τον ίδιο ζήλο για την επίτευξη των σκοπών και στόχων που έχει τάξει ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Δήμου Νέας Ιωνίας.

Το 2009 ωστόσο είναι μια επετειακή χρονιά για το Δήμο της Νέας Ιωνίας. "Γιορτάζει" τα 75/χρονά του, αφού είναι γνωστό ότι η Νέα Ιωνία ονομάσθηκε Δήμος το 1934. Με την ευκαιρία αυτή, το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. προγραμματίζει πλέγμα εκδηλώσεων.

Βέβαια δεν ξεχνούμε ότι 2009 είναι και χρονιά Συμπόσιου. Μας περιμένει το 4ο Συμπόσιο μας, που όπως πάντα οργανώνεται στο τελευταίο 10/ήμερο του Νοεμβρίου. Φυσικά οι δράσεις μας δεν σταματούν σε αυτά. Υπάρχει η δουλειά στο Λαογραφικό Μουσείο με την εκ βάθρων αναδιογάνωση και επανέκθεση των κειμηλίων, τα επιμορφωτικά μαθήματα για τους μαθητές, οι εκδόσεις, οι συνεντεύξεις, το Ιστορικό Αρχείο....

Με την ελπίδα ότι η στήριξη και το ενδιαφέρον των συμπολιτών μας αλλά και των φίλων απαθλητών την Ελλάδα θα είναι συνεχής.

Σας χαιρετώ
ο Πρόεδρος,
Χάρης Σαπουντζάκης

Από τους επισκέπτες μας

Είναι η δεύτερη φορά που επισκέπτομαι το θαυμαστό Κέντρο Πολιτισμού και Γνώσης του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. της Νέας Ιωνίας και του δήμου της. Η πρώτη πριν από μια πενταετία.

Εκτιμώ βαθύτατα και με συγκίνηση, την ανέλιξη και τον εμπλουτισμό με νέα πολιτιστικά στοιχεία εθνικής παραδοσιας και όχι μόνο ενημερωτικής ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ.

Αναρωτιέμαι που είναι η Ακαδημία Αθηνών για να τιμήσει ένα έργο υψηλότατης πνευματικής ζωής και πολιτισμικής δράσης, που δημιουργείται αενάως από τον ζένη πρόεδρο του κ. Σαπουντζάκη και τους συν αυτώ εκλεκτούς συνεργάτες.

Ο θεός να τους δίνει δύναμη και η Ελλάδα των πέραν του Αιγαίου Πατριδων, να συντηρεί και να συνδαλίζει την πίστη τους στον πολιτισμό.

Πέτρος Λινάρδος
Δημοσιογράφος - Ιστορικός

Φτερούγιζει η ψυχή μας όταν μπαίνουμε σε τέτοιους υπέροχους χώρους, όχι μόνο για τις μνήμες και τις ιδέες που διαφυλάσσουν, αλλά πάνω απ' όλα, γιατί νοιώθουμε ότι υπάρχουν ακόμα ελπίδες για ένα καλύτερο αύριο, για ένα κόσμο που μπορεί να δημιουργηθεί μέσα από αξίες που δίδαξε και τίμησε ο Μικρασιατικός Ελληνισμός.

Σας ευχαριστούμε από καρδιάς όλοι όσοι κατανοούμε το έργο του Κέντρου και εκτιμούμε την ψυχή που αφειδώλευτα του δώσατε.

Αριστείδης Καμάρας
Δικηγόρος

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.

Το έτος 2007 πραγματοποιήθηκε, στα πλαίσια μεταπτυχιακού προγράμματος της Ecole du Louvre στο Παρίσι, εργασία με θέμα «Η δημιουργία του Μουσείου μικρασιατικού πολιτισμού στη Νέα Ιωνία και η συνείδηση πολιτιστικής κληρονομιάς». Σκοπός της εργασίας αυτής ήταν η μελέτη της διαδικασίας δημιουργίας του Υφαντουργικού - Ταπητουργικού, Ιστορικού και Λαογραφικού μουσείου της Νέας Ιωνίας ως τοπικό μουσείο ιστορικής ταυτότητας και η ανάλυσή του μουσειολογικού και μουσειογραφικού προγράμματος στο οποίο εγγράφεται το εγχείρημα. Τα βασικά ερωτήματα έρευνας ήταν τα παρακάτω : με ποιόν τρόπο η ιστορία ενός τόπου γίνεται αντικείμενο μελέτης και έκθεσης και πώς οργανώνεται αυτή η πρωτοβουλία από τους τοπικούς φορείς.

Η εργασία βασίστηκε στο εξής κύριο χαρακτηριστικό: πρόκειται για την αλληλεπίδραση ανάμεσα στο φαινόμενο της πολιτιστικής κληρονομιάς, το μουσειακό φαινόμενο και το κοινωνικό πεδίο, χαρακτηριστικό το οποίο προσδιόρισε τη δημιουργία του μουσείου μικρασιατικού πολιτισμού της Νέας Ιωνίας. Το Υφαντουργικό-Ταπητουργικό, Ιστορικό και Λαογραφικό μουσείο της Νέας Ιωνίας είναι λοιπόν το σταυροδρόμι ενός ιδιαίτερου ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου με μια αναγνωρισμένη πολιτιστική κληρονομιά. Συνεπώς, η παρατήρηση της διαδικασίας δημιουργίας και οργάνωσης αυτού του πολιτιστικού θεσμού, της ιδιότητας που φέρει αυτός ο πολιτισμός ως πολιτιστική κληρονομιά καθώς και της πράξης μουσειοποίησης του υλικού και άλλου πολιτισμού ενός λαού με ένα ιδιαίτερο παρελθόν το οποίο στιγματίστηκε από την προσφυγιά, αποτελούν μονάδες που πλαισιώθηκαν από τη μελέτη μιας σειράς στοιχείων εθνολογικού, ιστορικού και κοινωνιολογικού χαρακτήρα.

Της μουσειολογικής και μουσειογραφικής ανάλυσης της συλλογής καθώς επίσης και της εξέτασης της θέσης του μουσείου στην τοπική κοινωνία ή στο ευρύτερο κοινωνικό αθηναϊκό περιβάλλον προηγήθηκε η μελέτη της διαδικασίας αναγνώρισης και αξιολόγησης ενός συνόλου, υλικού και άλλου χαρακτήρα, ως πολιτιστική κληρονομιά η οποία ξεκίνησε να διαμορφώνεται ασυνείδητα ήδη από τα χρόνια εγκατάστασης του ελληνικού μικρασιατικού λαού στο ελληνικό έδαφος οδηγώντας στη συνέχεια στην ανάγκη δημιουργίας του μουσειακού χώρου για την διαφύλαξη, περισυλλογή, μετάδοση, έκθεση και μελέτη των μαρτυριών αυτού του πολιτισμού. Ποια είναι αυτή η πολιτιστική κληρονομιά για την οποία γίνεται λόγος και πώς αυτή διαμορφώθηκε τόσο σε επίπεδο ατομικό όσο και σε συλλογικό; Λόγω της τόσο στενής σχέσης αυτής της κληρονομιάς και των ιστορικών γεγονότων όπως επίσης και λόγω του ότι η μελέτη απευθύνθηκε σε αλλοδαπό κοινό, στάθηκε απαραίτητη η σκιαγράφηση του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η μεταφορά του ελληνικού λαού από τις αλησμόνητες πατρι-

Μεταπτυχιακή εργασία της Αικατερίνης Καϊσερλόγλου
Πτυχιούχου Ιστορίας της Τέχνης - Μουσειολογίας

δες της Μικράς Ασίας στον ελληνικό χώρο αναφέροντας σε συντομία τα γεγονότα που στιγμάτισαν την ιστορία της εθνικής μειονότητας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας.

Ακολούθησε η εξέταση του μουσειακού φαινομένου δηλαδή της θέσης αυτής της πολιτιστικής κληρονομιάς στο ιστορικό εργοστάσιο υφάσματος που μετατράπηκε σε μουσειακό χώρο και που αποτελεί ασφαλώς αναπόσπαστο κομμάτι της συλλογής. Καθοριστική σημασία παρουσιάζει ο διπλός χαρακτήρας της συλλογής ο οποίος επέβαλλε και την οργάνωσή της στο χώρο ως συλλογή ιστορικού χαρακτήρα από τη μια πλευρά και εθνογραφικού ενδιαφέροντος από την άλλη. Ποια είναι τα αντικείμενα που παρουσιάζονται, με ποιόν τρόπο εκτίθενται και πώς συνομιλούν αναμεταξύ τους αλλά και με τον επισκέπτη, είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που καλείται να επιλύσει η έρευνα.

Κύριας σημασίας ζήτημα αποτελεί το θέμα του κοινωνικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο διαμορφώθηκε ο μουσειακός χώρος και του κοινού ενός μουσείου σαν και αυτό. Σε ποιο κοινό απευθύνεται αυτός ο χώρος, για ποιους λόγους, μέσω ποιών δραστηριοτήτων διαλογίζεται το μουσείο με τους επισκέπτες και ποιοι οι μελλοντικοί του στόχοι όσον αφορά την επικοινωνία του έργου του; Τα ερωτήματα αυτά είναι πολύ σημαντικά εάν λάβουμε κυρίως υπόψη μας το γεγονός πως η δημιουργία του μουσείου είναι αποτέλεσμα εθελοντικής εργασίας ανθρώπων που τρέφουν ιδιαίτερη αγάπη για το μικρασιατικό λαό και πολιτισμό και είναι αυτοί οι οποίοι διέκριναν την πολιτιστική αξία της κληρονομιάς αυτού του τόπου και την ανάγκη για διαφύλαξη της. Μία τέτοια προσπάθεια λοιπόν σκοπό θα πρέπει να έχει την αναζήτηση όλο και ευρύτερου κοινού μέσω της ολοένα και πιο εμπειριστατωμένης επιστημονικά μουσειογραφίας του, των εκπαιδευτικών του δραστηριοτήτων, της ερευνητικής του προσπάθειας έτσι ώστε αυτό το κομμάτι της ιστορίας της Ελλάδας να γίνει προσιτό τόσο σε Έλληνες όσο και σε αλλοδαπούς επισκέπτες.

Τα όρια της παρούσης εργασίας δεν επέτρεψαν την εξαντληση των μουσειολογικών και μουσειογραφικών ερωτημάτων, έθεσαν όμως κάποια βάση για μελλοντικές μελέτες. Τα θέματα που καλούνται να ερευνηθούν είναι ποικίλα. Σε μια κοινωνία που « δυσκολεύεται » ή αρνείται να αγκαλιάσει, να παρατηρήσει και να θαυμάσει οποιοδήποτε στοιχείο που ξενίζει ή διαφέρει, τα μουσεία ιστορικής ταυτότητας καλούνται να συμμετάσχουν σε έναν διαρκή αγώνα ανάδειξης αξιών κατά του ρατσισμού και του εθνικισμού και υπέρ της ισότητας, του σεβασμού και του πολυπολιτισμικού πλούτου που μας χαρίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες μέσω της έρευνας και της δημοσίευσης της γνώσης που αυτή φέρνει.

«Ελληνοφωνία και Ορθοδοξία: Τα χαρακτηριστικά του Μικρασιατικού Ελληνισμού, κατά την Βυζαντινή Εποχή»

Της κ. Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ

... Εκλήθηκα λοιπόν να μιλήσω για την παιδεία και την εκπαίδευση που ανέπτυξαν οι αλησμόνητες εστίες του ελληνικού πολιτισμού στη Μικρασία. Πανάρχαιο βέβαια το δίδαγμα. Πανάρχαια η επίδοση του Μικρασιατικού Ελληνισμού στα γράμματα, στις τέχνες, στον φιλοσοφικό στοχασμό. Δεν θα μιλήσω ούτε για τον Μιλήσιο Θαλή, ούτε για τον σκοτεινό Ηράκλειτο τον Αλικαρνασσέα, ούτε για τον πατέρα της ιστορίας τον Ηρόδοτο, ούτε για τον διεκδικούμενο από πολλές πόλεις αλλά ασφαλώς Σμυρναίο, Όμηρο. Και βέβαια, δεν θα σταθώ στους ποιητές και στοχαστές των Μικρασιατικών νησιών, που είχαν αναφορά τους τις πόλεις της Ιωνίας. Εννοώ τον Σάμιο Πιθανόρα ή τον Αλκαίο, την Σαπφώ. Ούτε βέβαια θα ανατρέξω στην θαυμαστή αρχαιότητα με τα άπειρα μικρασιατικά μνημεία της, τα πολυπληθή θέατρα, το πρώτο Μουσείο της Περγάμου, το πρώτο στον κόσμο, την βιβλιοθήκη της Εφέσου και άλλα πολλά. Την θαυμαστή αυτή αρχαιότητα που οι ξένοι μελετητές ονόμασαν το πρώτο γεγονός της παγκόσμιας ιστορίας.

Θα αναλύσω κοιτά το δυνατό την συμβολή του Μικρασιατικού Ελληνισμού στην ανάπτυξη του ένδοξου μας βυζαντινισμού, όπως θα έλεγε ο Καβάφης. Της εποχής δηλαδή που συνέχεια της είναι ο δικός μας κόσμος, η ρωμιοσύνη, όπως την τραγούδησε ο Ρίτσος και όπως την ζούμε στην καθημερινότητα της βιοπάλης μας.

Θεμέλιο του κόσμου αυτού βέβαια, η Ελληνοφωνία και η Ορθοδοξία. Στην διάσωση και διάδοση της ελληνοσύνης και στην διεργασία της ορθοδοξίας διακρίθηκαν Μικρασιάτες που με το όνομα και το έργο τους εσέμνυναν το δύσκολο πέρασμα από τον αρχαιοελληνικό ειδωλολατρικό κόσμο στον οικουμενικό χριστιανισμό.

Ας έχουμε πάντα στο νου ότι ελληνοφωνία και χριστιανισμός συμβαδίζουν αχώριστα κατά την μεταβατική εκείνη δύσκολη εποχή. "Δικό μας το ελληνίζειν", αναφένησε εξ ονόματος όλων των Χριστιανών ο Μικρασιάτης Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός στον παραβάτη Αυτοκράτορα

Στο διάστημα της λειτουργίας του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. οργανώθηκαν τρία Συμπόσια και έγιναν δεκάδες άλλες ομιλίες σε Ημερίδες και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Περισσότεροι από 70 πανεπιστημιακοί, συγγραφείς, ερευνητές, λαογράφοι, παρουσίασαν θέματα που αφορούσαν στην Ιστορία και τον Πολιτισμό του Μικρασιατικού Ελληνισμού.

Ως μία εκ των κορυφαίων παρουσιών λογίζεται αυτή της Πρωτάνεως κ. Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ, που ήταν και το τιμώμενο πρόσωπο του 2ου Συμποσίου. Επειδή από καιρό τώρα έχει εξαντληθεί σχεδόν ο τόμος των πρακτικών, παραθέτουμε για τους αναγνώστες μας ευρύτατη περιλήψη της ομιλίας της.

Ιουλιανό, όταν ο Αυτοκράτωρ αυτός θέλησε να αποκλείσει από την διδασκαλία αλλά και από την χρήση της ελληνικής γλώσσας τους Γαλιλαίους όπως έλεγε, δηλαδή τους Χριστιανούς.

Και είναι πια επιστημονικά κατοχυρωμένο ότι η γλώσσα των εθνών της εποχής, η γλώσσα δηλαδή της Πεντηκοστής δεν ήταν άλλη και αυτό παρά την ρωμαϊκή τότε εξουσία, από την κοινή Ελληνική Αλεξανδρινή.

Να θυμίσω ότι στα ελληνικά μετέφρασαν οι εβδομήκοντα την Παλαιά Διαθήκη προς χρήσιν των ελληνόφωνων Ιουδαίων της Αλεξανδρείας που είχαν αποστασιοποιηθεί από την μητρική τους γλώσσα. Και ότι ελληνικά είναι γραμμένα τα βιβλία της Καινής Διαθήκης, τα Ευαγγέλια πλην του κατά Ματθαίον, το οποίο άλλωστε και αυτό μεταφράστηκε γρήγορα και από τον ίδιο τον Ματθαίο όπως φαίνεται, στα ελληνικά οι Πράξεις των Αποστόλων, οι Επιστολές, η Αποκάλυψη.

Το κείμενο ακριβώς της Αποκάλυψης γράφεται στο τέλος του 1ου αιώνα μ.Χ. μας πληροφορεί πρώτο για την εξέχουσα θέση που έχει η Μικρασία στην εδραίωση και διάδοση του Χριστιανισμού.

Θα υπογραμμίσω ότι και οι επτά λυχνίες της Αποκάλυψης που δηλώνουν τα περιλαμπρα κέντρα της πρώτης χριστιανοσύνης, είναι και οι επτά πόλεις της Μικρασίας. Σύρνη, Έφεσος, Πέργαμος, Σάρδεις, Λαοδίκεια, Φιλαδέλφεια, Θυάτειρα. Πόλεις αυτές με ακμαίο αστικό βίο, με σημαντικό αριθμό ρητόρων, νομικών, σοφιστών και φιλοσόφων, όπως δείχνουν οι πολυπληθείς επιγραφές των πρωτοχριστιανικών και υστεροφωμαϊκών χρόνων.

Να μνημονεύσω μόνο μία. Προέρχεται από την Πριήνη και θα μπορούσε να είχε χαραχτεί στις μέρες μας. «**Άδρασι Έλλησι ουδὲν τιμιότερον ελευθερίας**». Αυτό το έμφυτο πάθος για ελευθερία βρίσκεται ασφαλώς στην ρίζα της παιδείας που χαρακτηρίζει τους Μικρασιάτες του τότε, του τώρα και του πάντοτε.

Μικρασιατικά λοιπόν τα πρώτα χριστιανικά κέντρα.

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Καρ. Παπούλιας, παρακολουθεί την ομιλία της κ. Ελένης Γλύκατζη - Αρβελέρ.

Μικρασιάτες οι πατέρες της Εκκλησίας που εδραίωσαν με τη διδασκαλία τους τη νέα ηθική, στηριγμένοι βέβαια στην αρχαιογνωσία, την αναβαπτισμένη όμως στα νάματα του Χριστιανισμού. Μιλώ για τον Μέγα Βασίλειο, τον Γρηγόριο τον Νύσση, τον Ναζιανζηνό, τον Αμφιλόχιο κλπ., αλλά και τους μετέπειτα ορθοδόξους στοχαστές αγίους. Τον Άγιο Θεόδοσιο τον Στουδίτη και τον πολύν Φώτιο.

Κέντρο εκπαιδευτικό και πνευματικό ο Όλυμπος στη Βιθυνία αλλά ήδη και η Σουμελά στον Πόντο, το Γαλίσιο στην Έφεσο και πάντοτε η ακριτική Καππαδοκία με τις λαξευτές μονές, με τις λαξευτές της εκκλησίες της τρωγλοδυτικής περιοχής, της πρωτόθρονης Καισάρειας, στον Άγιο Προκόπιο, στη Μαλακοπέα και άλλού.

Οι ιεράρχες που ελάμπουν τους θρόνους των Μικρασιατικών και μη Μητροπόλεων και που με το έργο τους έθρεψαν τις πολλαπλές αναγεννήσεις που γνώρισε το Βυζάντιο την εποχή του Φωτίου, στα χρόνια του διανομένου Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου του Πορφυρογεννήτου, δηλαδή στις αρχές του 10^{ου} αιώνα, ή ακόμη την εποχή των Κομνηνών του 12^{ου} αιώνα, προέρχονται από τις τάξεις αυτών που ήσκησαν και ασκήθηκαν στα μικρασιατικά μοναστηριακά κέντρα.

Να θυμίσω ότι και αυτός ο ίδρυτης του Άθω, ο Αθανάσιος προέρχεται από την Μικρασία. Και να υπογραμμίσω ότι το Άγιο Όρος όπως άλλωστε και τα Μετέωρα αναδεικνύονται σε περιφανή κέντρα της χριστιανικής διανόησης ιδίως στα χρόνια των Παλαιολόγων. Όταν δηλαδή η Μικρασία έχει ήδη κατακτηθεί από τους Τουρκομάνους και οι Μικρασιατικές ελίτ θα λέγαμε σήμερα, κατέφυγαν στην Κωνσταντινούπολη και στην Μακεδονία.

Συμπτωματικά λοιπόν πρέπει να τονίσω ότι στα τακτικά του Οικουμενικού Πατριαρχείου οι θέσεις της πρωτοκαθεδρίας ανήκουν σε μητροπόλεις της Μικρασίας των οποίων ο μεγάλος αριθμός σε σχέση με τις άλλες περιοχές της Αυτοκρατορίας μαρτυρεί την αστική ανάπτυξη αλλά και την δημογραφική και πνευματική άνθηση της περιοχής.

Έτσι στα Τακτικά π.χ. του Λέοντα του Σοφού στο τέλος του 9ου αιώνα, οι 15 πρώτες Μητροπόλεις είναι όλες πόλεις της Μικρασίας. Ως 16η μνημονεύεται μονάχα η Θεσσαλονίκη. Και μόλις 27η η Κόρινθος και 28η η Αθήνα.

Μικρασιατικής καταγωγής τα λαμπτρά αριστοκρατικά γένη του Βυζαντίου, οι Κομνηνοί, οι Δαλασινοί, οι Μαλεϊ-

voί, οι Βάρδες, οι Σκληροί, οι Κεκαυμένοι, οι Δούκες, οι Φωκάδες, οι Τσιμισκήδες, ως και οι λεγόμενοι Μακεδόνες Αυτοκράτορες που ήταν ως γνωστόν αρμενικής καταγωγής.

Μικρασιάτες οι Ψελλοί, οι Μαυρόποδες που λάμπρυναν με την δράση τους το νεοσύστατο πανεπιστήμιο του Κωνσταντίνου Μονομάχου στα μέσα του 11ου αιώνα.

Από την Μικρασία επίσης οι Τορνίκηδες και οι Ταρχανιώτες, οι Γαβράδες και οι Γαβαλάδες αλλά και αυτοί που διακρίθηκαν στις λουτροπόλεις της Θεσσαλονίκης, όπως ο Ευστάθιος ο Μακρεμβολίτης, ο Γρηγόριος ο Παλαμάς, για να μην αναφερθώ και στην καταγωγή πολυπληθών Πατριαρχών.

Μικρασιάτες τέλος και οι περισσότεροι χρονογράφοι και ιστορικοί του Βυζαντίου, όπως δείχνουν τα ονόματά τους: Χωνιάτης, Ατταλιάτης, Σκουταριώτης, Μελητινιώτης αλλά και αυτή η Άννα Κομνηνή.

Να καταλήξω όσον αφορά στην Βυζαντινή Μικρασία λέγοντας συνοπτικά ότι υπήρξε η ανθρωπομάνα του βυζαντινού στρατού, η πηγή πλούτου χάρη στην αναπτυγμένη αγροτική οικονομία της, αλλά και στη ναυτιλιακή δραστηριότητα των κατοίκων της. Στάθηκε η Μικρασία το ανάχωμα ενάντια στις εχθρικές επιδρομές από την ιδρυση του Βυζαντίου και εδώ. Ενάντια πρώτα στους Πέρσες, ύστερα στους Άραβες, ύστερα στους Σελτζούκους και τέλος στους Τουρκομάνους. Έγινε τέλος το καταφύγιο της εξόριστης Αυτοκρατορίας μετά την πτώση της Κωνσταντινούπολης στα χέρια των Λατίνων στα 1204. Μιλώ βέβαια όχι μόνο για την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας, αλλά κυρίως για την Αυτοκρατορία της Νικαίας που αναδείχθηκε σε κιβωτό της Κωνσταντινουπολιτικής ιεραρχίας και εξουσίας και που χάρη στη δράση αυτοκρατόρων φημισμένων και φωτισμένων όπως π.χ. ο Θεόδωρος Β' ο Λάσκαρης απέβη το πνευματικό κέντρο της Ελληνοσύνης, της Μικρασίας και η φήμη της ξεπέρασε και τα όρια της Αυτοκρατορίας φθάνοντας στη Δύση. Αυτό δείχνει τουλάχιστον η δραστηριότητα του Βλουμίδη, του Πατριάρχη Αρσενίου και άλλων

Θα σημειώσω παρεμπιπτόντως ότι τότε και για πρώτη φορά νομίζω ότι λέξη Έλλην έπαψε πια να δηλώνει όπως ήταν σύνηθες στο Βυζάντιο τον ειδωλολάτρη, και βρίσκει υπό την γραφίδα του Ακροπολίτη την αρχαία της σημασία. Αναγνωρίζουν έτσι οι Βυζαντινοί την συνεχή και άρρηκτη συνοχή του γένους χάρη στην ελληνοφωνία. Τότε άλλωστε άρχισαν οι Βυζαντινοί να ονομάζουν και τους Τουρκομάνους που δρούσαν στα σύνορα της Νικαίας ως Πέρσες και Αχαιμενίδες. Και αυτό όχι βέβαια γιατί νόμιζαν ότι οι τουρκογενείς αυτοί νομάδες είχαν κάποια σχέση με τους αρχαίους Πέρσες, αλλά απλώς για να υπογραμμίσουν ότι αυτοί, οι Βυζαντινοί δηλαδή, είχαν αναλάβει τώρα να συνεχίσουν το έργο των Μαραθωνομάχων, των Σαλαμινομάχων ενάντια στον εξ ανατολών βάρβαρο επιδρομέα.

Ο Εθνικός Αγώνας και οι Μικρασιάτες Έλληνες.

Της Αρχοντίας Β. Παπαδοπούλου, Ιστορικού - Φιλολόγου
Προϊσταμένης του 2ου Γραφείου Β/θμίας Εκπ/σης Πειραιά & Προέδρου της Ενώσεως Μαγνησίας Μ. Ασίας

την ελευθερία του.

Σημαντικό ρόλο στην διάσωση του Μικρασιατικού Ελληνισμού διαδραμάτισαν τόσο η Εκκλησία όσο και οι Κοινότητες, που συγκέντρωσαν και οργάνωσαν την οικονομική, κοινωνική και πνευματική ζωή των χριστιανών. Με τον τρόπο αυτό δημιουργήθηκε και η ισχυρή αστική Τάξη των πλούσιων εμπόρων, οι οποίοι χρηματοδοτούσαν την ίδρυση και λειτουργία σχολείων και σχολών, αλλά τροφοδοτούσαν οικονομικά, αργότερα, την Φιλική Εταιρεία καθώς και τον Αγώνα με πολεμικό υλικό και χρήματα.

Οι Έλληνες του Μικρασιατικού χώρου στελέχωσαν κατά εκατοντάδες τις τάξεις των Φιλικών, παρά το γεγονός ότι κατοικούσαν στην καρδιά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και διέτρεχαν άμεσο κίνδυνο διώξεων και θανατώσεων τόσο οι ίδιοι όσο και οι οικογένειές τους. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός της παρουσίας τους σε μεγάλα κέντρα, όπως η Κωνσταντινούπολη, η Σμύρνη και οι Κυδωνίες (το Αϊβαλί).

Στην αθρόα αυτή συμμετοχή τους συντέλεσε το ισχυρό οικονομικό τους υπόβαθρο, η ακμαία πνευματική ζωή και η ασύγαστη επιθυμία τους για την εθνική απελευθέρωση και ανεξαρτησία.

Οι Φιλικοί στον Μικρασιατικό χώρο κινήθηκαν σε δύο άξονες : Στην στρατολόγηση ανθρώπων για οικονομικούς και πολιτικούς λόγους και άλλων πνευματικών προσωπικότητων, που με τις ίδεες τους έμπνευσαν ικανούς νέους να ασπασθούν τους σκοπούς της Εταιρείας. Το γεγονός της συνύπαρξης Παιδείας και Φιλικής Εταιρείας επιβεβαιώνεται και η μαρτυρία, ότι στη Σπάρτη της Πισιδίας ο Φιλικός Χατζηγκιουλόγλου έφερε από την Αθήνα τον διακεκριμένο διδάσκαλο Ιωάννη.

Ο υπέρ της Εθνικής Ανεξαρτησίας Αγώνας υπήρξε καθολικός και ολόκληρο το γένος από τη μια του άκρη έως την άλλη στήριξε με τα όπλα του τον Εθνικό Ξεσηκωμό.

Η Μ. Ασία δεν δίστασε να παρουσιασθεί και αυτή στο Εθνικό προσκλητήριο, αν και βρισκόταν στην καρδιά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Εν τούτοις, παρά το γεγο-

νός ότι η Επανάσταση δεν είχε ως επίκεντρο τον Μικρασιατικό, εν γένει, χώρο, τα πρώτα αντίοινα της Υψηλής Πύλης ξέσπασαν ακριβώς εκεί βιαιότερα και αμεσότερα τα τουρκικά αντίοινα.

Ξεκίνησαν στις 10 Απριλίου 1821, Κυριακή του Πάσχα, στην Κωνσταντινούπολη, όταν η Υψηλή Πύλη έδωσε διαταγή να εκτελεσθεί με απαγχονισμό ο Εθνάρχης των επαναστατημένων Ελλήνων Πατριάρχης Γρηγόριος Ε', επειδή Θεωρήθηκε Αρχηγός

της Φιλικής Εταιρείας. Η πράξη αυτή συνοδεύτηκε από σειρά άλλων τρομοκρατικών ενεργειών σε βάρος των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, όπως συλλήψεις, εκτελέσεις και σφαγές, πυρπολήσεις, λεηλασίες και καταστροφές ελληνικών περιουσιών, καταστημάτων, διδακτηρίων, οικιών, ναών.

Από τον Μάρτιο του 1821 νέα αντίοινα ξέσπασαν κατά του αμάχου πληθυσμού της Σμύρνης, με συνέπεια να τρομοκρατούνται και να φονεύονται άμαχοι μέχρι και τον Δεκέμβριο του 1821. Ο εκφοβισμός και οι δόλοφονίες ερήμωσαν, σχεδόν, τη Σμύρνη από τους Έλληνες με αποτέλεσμα να παραλύσει η οικονομική κίνηση και η δραστηριότητα της πόλης, αφού αυτοί αποτελούσαν την κινητήρια οικονομική δύναμη.

Συγχρόνως και σ' άλλες μικρασιατικές πόλεις οι ανυπεράσπιστοι ελληνικοί πληθυσμοί δοκίμασαν τις συνέπειες της Επανάστασης.

Η αποκορύφωση δύλων των εχθρικών ενεργειών της Υψηλής Πύλης κατά των Ελλήνων της Ανατολής, εκδηλώθηκε την 3η Ιουνίου του 1821 με την, εκ Θεμελίων, καταστροφή της πόλης των Κυδωνιών και, αφού έβαλαν φωτιά σε είκοσι διαφορετικά σημεία της πόλεως έσφαζαν, έκαιγαν και λεηλατούσαν τα πάντα.

Οι Μικρασιάτες πύκνωσαν και ενίσχυσαν τις τάξεις των αγωνιζομένων κατά Ξηρά και Θάλασσα το 1821 με την μαζική προσέλευσή τους στην επαναστατημένη πατρίδα από τις δοκιμαζόμενες, λόγω αντιποίνων, περιοχές, αλλά και με την εκούσια προσφορά του εαυτού τους στον Αγώνα.

Συμμετείχαν, ακόμη, οικονομικά όχι μόνον κατά την

προετοιμασία του Αγώνος αλλά και κατά την διάρκεια του τόσο με την προσφορά της κινητής περιουσίας, που έφεραν στην επαναστατημένη Ελλάδα, όσο και συντρώντας στρατιώτες με δικά τους έξοδα

Οι άνθρωποι αυτοί πολεμούσαν, κυρίως, κάτω από τις διαταγές στρατηγών και ναυάρχων, ενώ τον Ιούνιο του 1826 συστήθηκε η Ιωνική Φάλαγγα με διοικητή τον Σμυρναίο Γιαννακό Καρόγλου. Την αποτελούσαν Σμυρναίοι, άλλοι Μικρασιάτες, Κύπριοι και Έλληνες της κυρίως Ελλάδος. Η δημιουργία της Φάλαγγας υποδηλώνει την συσπειρωμένη συμμετοχή και παρουσία των Ελλήνων της Ανατολής, που για συγκεκριμένους λόγους δεν μπορούσαν να επαναστατήσουν και στους γενέθλιους τόπους τους. Όργωσαν πολεμώντας όλη την ελληνική γη, αγωνίσθηκαν στη θάλασσα με το μπουρλότο στο χέρι, χωρίς να λάβουν καμία υλική αμοιβή ούτε για το καθημερινό φαγητό τους.

Εκτός του στρατιωτικού τομέα οι Μικρασιάτες έδωσαν την παρουσία τους και στα πολιτικά πράγματα. Όταν ήλθαν στην επαναστατημένη Ελλάδα, θέλησαν να ενταχθούν στην ελληνική πολιτική πραγματικότητα και να λαμβάνουν ενεργό μέρος στις απόφασεις για τα εθνικά ζητήματα κατά τις Εθνοσυνελεύσεις.

Κατά την διάρκεια του Αγώνος και ενώ οι θυσίες συνεχίζονταν επί του πεδίου των μαχών, οι Μικρασιάτες αγωνιστές ζήτησαν από την Γ' Εθνοσυνέλευση το δικαιωμα ν' αποκτήσουν κτήματα και να ζήσουν στην ελεύθερη Ελλάδα, απολαμβάνοντες τα ίδια δικαιώματα με τους υποδοίπους Έλληνες. Το Ψήφισμα που εγκρίθηκε για να τους παραχωρηθεί εθνική γη (κτήματα που άφησαν αποχωρώντας οι Οθωμανοί) μεταξύ Καλαμακίου και Λουτρακίου (περιοχή Ισθμού της Κορίνθου) δεν έγινε πράξη ποτέ.

Αμέσως μετά τον Αγώνα οι χιλιάδες των αγωνιστών της Ανατολής βρέθηκαν και αυτοί στην ίδια κατάσταση με τους υποδοίπους Έλληνες συναγωνιστές τους, οι τόποι των οποίων παρέμειναν εκτός των πρώτων στενών ορίων του νεοσύστατου νεοελληνικού Κράτους, το 1830.

Οι περισσότεροι είχαν σπαταλήσει την περιουσία τους στον Αγώνα ή αυτή είχε δημευθεί από τις οθωμανικές Αρχές στην Ανατολή και λόγω της προσφοράς τους στις πολεμικές δραστηριότητες, κατά την νεότητά τους, έμειναν άεργοι και ανέστιοι.

Γέροντες πλέον, ανίκανοι για οποιαδήποτε εργασία

αλλά και ανήμποροι εξ αιτίας των τραυμάτων τους εκλιπαρούσαν για μία σύνταξη το νέο ελληνικό Κράτος που και αυτοί είχαν πολεμήσει για να δημιουργηθεί. Ενώ, λοιπόν, οι Μικρασιάτες εκλιπαρούσαν ανέστιοι και άεργοι και την παραμικρή εύνοια της Πολιτείας, εκείνη αρνήθηκε και την διανομή εθνικών κτημάτων για να επιζήσουν. Το αίτημά τους για ίσα δικαιώματα ως αυτόχθονες και χριστιανοί βρήκε αντίσταση.

Παρέβλεψαν το γεγονός ότι η Επανάσταση κυριοφορήθηκε στο χώρο της Ανατολής και αυτοί οι άνθρωποι συμμετείχαν στον απελευθερωτικό Αγώνα ως γνήσιοι Έλληνες.

Παρ' όλ' αυτά δεν τους επιτράπηκε ούτε καν να εκπροσωπηθούν στις Εθνοσυνελεύσεις, ούτε εθνική γη ν' αποκτήσουν όπως οι Χιώτες, οι Ψαρριανοί και άλλοι στον Πειραιά.

Πολλοί απ' αυτούς, πικραμένοι, τόλμησαν να επιστρέψουν στις ιδιαίτερες πατρίδες τους και να ξαναγοράσουν τα δημευθέντα κτήματά τους. Η Υψηλή Πύλη επέτρεψε την επανεγκατάστασή τους και δεν τους συνέλαβε για να τους σφάξει, επειδή είχε οικονομικό όφελος απ' αυτούς.

Οι Μικρασιάτες πρόσφεραν τον εαυτό τους στον κοινό Αγώνα για την δημιουργία και συγκρότηση του ελεύθερου νέου ελληνικού κράτους, αλλά και μετέπειτα σ' όλους τους άλλους, κατά καιρούς, αγώνες που χρειάσθηκαν για την απελευθέρωση των αλύτρωτων ελληνικών περιοχών, οι οποίες δεν είχαν συμπεριληφθεί εντός των ορίων του επισήμου Ελληνικού Κράτους το 1832.

Η ιδιαίτερη όμως πατρίδα όλων αυτών των Μικρασιάτων αγωνιστών έμεινε αλύτρωτη 101 χρόνια μετά την Επανάσταση, με κατάληξη τον τραγικό χαμό της.

1934-2009

75 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ

Οι πρώτες Δημοτικές Εκλογές του 1934

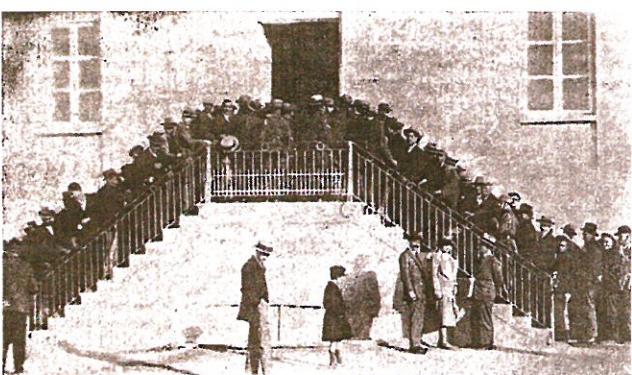
Tου Χάρη Σαπουντζάκη

Εφέτος συμπληρώνονται 75 χρόνια αφότου η Νέα Ιωνία, η πολιτεία των ξεριζωμένων της Ανατολής, έγινε Δήμος με το όνομα «Δήμος Νέας Ιωνίας».

Από τότε έως σήμερα έγιναν 14 δημοτικές εκλογές (1934, 1951, 1954, 1959, 1964, 1975, 1978, 1982, 1986, 1990, 1994, 1998, 2002, 2006).

Στο άρθρο μας αναφερόμαστε **στις πρώτες δημοτικές εκλογές του 1934** φιλοτεχνώντας την εικόνα της εποχής αλλά και παραθέτοντας εντελώς καινούρια και άγνωστα στοιχεία.

Είχαν περάσει μόνον 12 χρόνια από τη μεγάλη καταστροφή και τον επώδυνο ξεριζωμό του 1922! Ενάμιση

Το 1ο Δημοτικό Σχολείο ως εκλογικό κέντρο στις εκλογές του 1928.

περίπου εκατομμύριο πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία είχαν έρθει στην πάντα πάμφτωχη μητέρα πατριδα, δημιουργώντας στην αρχή τεράστιο πρόβλημα, ως προς την εγκατάστασή τους και τη διαβίωση τους. Φανταστείτε στα πέντε - πεντέμιση εκατομμύρια των Ελλαδιτών να προστεθούν απότομα, κι όχι σταδιακά, τόσοι άνθρωποι από την Ανατολή. Χωρίς κανένα περιουσιακό στοιχείο. Γυναίκες χωρίς συζύγους και παιδιά χωρίς πατέρες, αφού δεκάδες χιλιάδες ανδρών χάθηκαν ή σφαγιάστηκαν από τους Τούρκους!

Εδώ στη Νέα Ιωνία, που τότε λεγόταν «Ποδαράδες», σε μια περιοχή λοφώδη και θαμνώδη, με κάποια αμπέλια και ελιές, σ' ένα χώρο περίκλειστο, που το μόνο καλό που διέθετε - για εκείνη την εποχή - ήταν ο χειμαρρος που τον διέσχιζε από Βορρά προς Δυσμάς, ο σκεπασμένος πια σήμερα Ποδονίφτης, έλαχε να οδηγήσει το ανθρώπινο κοπάδι του ο Μωϋσής των Πισιδών, ο Παπαϊωακείμ Πεσμαζόγλου, ένα ανοιξιάτικο αυγινό του 1923! Κι ο αρχηγός θα δείξει με το ραβδί του αυτή τη γη και θα πει: εδώ θα μείνουμε!

Οι Ποδαράδες γρήγορα γέμισαν ανθρώπους, σκηνές, παράγκες. Γέμισαν αγώνα και αγωνία. Καθημερινό τρεχαλητό, ιδρωκόπημα, βάσανα και καημούς. Σιγά - σιγά, κτί-

στηκαν σπίτια, έγιναν εργοστάσια, ο κόσμος έπιασε δουλειά, στις γειτονιές, ανθίσανε γαρύφαλλα κι ελπίδες...

Οι παλιές πατρίδες (η Σμύρνη, η Σπάρτη, το Αϊβαλί, τα Βουρλά, ο Πόντος, η Καππαδοκία, η Αλάγια, η Πόλη) άρχισαν μέσα από τα μακρόσυρτα τραγούδια τους, τα ήθη και τα έθιμα των ανθρώπων τους, ν' ανασταίνονται... Οι πρόσφυγες ξεκρέμασαν από το εικονοστάσι το κλειδί του σπιτιού τους στην παλιά πατρίδα, έπαψαν σιγά - σιγά να στρέφουν το κεφάλι τους στην ανατολή και άρχισαν πια, δυναμικά να προσαρμόζονται στη νέα ζωή, στη νέα πατρίδα!...

Η Νέα Ιωνία εξακολουθούσε ως το 1934 να είναι μια συνοικία του δήμου Αθηναίων. Στις εκλογές που γίνονταν τότε ψήφιζε τους υποψήφιους δημάρχους της Αθήνας (Μερκούρη - Πάτση κλπ.) στα ψηφοδέλτια των οποίων μετείχαν ελάχιστοι μικρασιάτες της Ν. Ιωνίας ή κάτοικοι της, όπως ο Αρκάς βιομήχανος Νικ. Κιρκίνης, ο Βουρλιώτης εκδότης Ιω. Διαμαντάκης, ο Σπάρταλης βιομήχανος Μηνάς Πεσμαζόγλου, ο οποίος και είχε εκλεγεί στις Δημοτικές Εκλογές του 1925, και ένας - δυο άλλοι.

Με το Β.Δ. από 18-1-1934 - (Φ.Ε.Κ. 22/18-1-34 τεύχος Α') η Νέα Ιωνία ονομάζεται δήμος! Στα όριά της είναι ο Περισσός, η Ινέμπολη, η Σαφράμπολη, η Νεάπολη, το Ιστορικό Κέντρο κι ένα μικρό μέρος από το λεγόμενο «Κομμάτι Λαζάρου», αφού το περισσότερο, επάνω από το σημερινό Ionia Center ανήκε στο τότε «Μεγάλο Ηράκλειο». Η Καλογρέζα ονομάζεται Κοινότης.

Η Κοινότης Καλογρέζας, που θα συνενωθεί με τη **Ν. Ιωνία**, το 1940, ενώ η Αλσούπολη ουσιαστικά είναι δάσος.

Στην απογραφή του 1928, οι κάτοικοι της ήταν 16.382 άρα τώρα (1934) υπολογίζονται στις 20.000 περίπου.

Όμως δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο 4.000 άνδρες, και μόνο 300 γυναίκες! Να θυμίσουμε εδώ ότι οι εκλογές, τότε δεν ήταν μια τόσο απλή διαδικασία, όπως σήμερα. Πρώτ' απ' όλα εψήφιζαν

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλογρέζας (25-3-1936). Γωνία Βυζαντίου και Κωνσταντινουπόλεως.

1934. Ο πρώτος δήμαρχος Γ. Φελέκης με τον Πατάρων Μελέτιο, σε δημόσια εμφάνιση.

όσοι είχαν συμπληρώσει το 21^ο έτος της ηλικίας και όσοι είχαν εκλογικό βιβλιάριο! Οι γυναίκες εψήφιζαν στις Δημοτικές Εκλογές, αλλά από την πλευρά τους δεν υπήρχε και μεγάλο ενδιαφέρον, αφού είχαν τόσα άλλα να φροντίσουν οι προσφυγοπούλες, Εκείνον τον καιρό...

Μόλις προκηρύχθηκαν οι Δημοτικές Εκλογές για την Κυριακή 11 Φεβρουαρίου 1934, σε όλους τους προσφυγικούς δήμους έγινε μεγάλη ταραχή! Οι πρόσφυγες βάλθηκαν ν' αναβιώσουν στους σχεδόν αμιγώς προσφυγικούς δήμους τους τις μνήμες που είχαν από τη δική τους τοπική αυτοδιοίκηση, στην Ανατολή με τις δημογεροντίες, τις Σχολικές Εφορείες κλπ. Κι ακόμη να ξεκινήσουν μια πρωτοφανή άμιλλα ποια κοινότητα θα επιβάλει το δικό της εκπρόσωπο και θ' αποδείξει ότι κρατεί τα ηνία στο νεόδμητο δήμο.

Αυτό όμως που έγινε στη Νέα Ιωνία είναι πραγματικά πρωτοφανές! Σε διάστημα ενός μηνός και κάτι, γιατί η προεργασία είχε αρχίσει πριν ανακηρυχθεί κι επίσημα η Ν. Ιωνία δήμος, οργανώθηκαν, ούτε λίγο ούτε πολύ, 8 συνδυασμοί με 8 υποψήφιους δημάρχους, ακατάρριπτο ρεκόρ μέχρι σήμερα (όλα τα στοιχεία που είχαμε, μιλούσαν για 7, αλλά τελικά διαπιστώσαμε με επίμονη αναζήτηση, ότι ήταν 8).

Κάθε συνδυασμός αποτελούνταν από τον υποψήφιο δήμαρχο, 3 υποψήφιους πάρεδρους (αντικαταστάτες του δημάρχου, χωρίς δικαίωμα ψήφου) και 18 υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους. Σύνολο δηλαδή 22 άτομα, αν ο συνδυασμός ήταν πλήρης. Δηλαδή είχαμε περίπου 160 υποψηφίους. Όλους άνδρες! Που θα ψηφίζονταν από 3.500 ψηφοφόρους, αφού τελικά τόσοι ψήφισαν! Σε κάθε 125 κατοίκους ένας υποψήφιος!

Και τι διεκδικούσαν όλοι αυτοί; Ένα δήμο χωρίς δεκάρα, χωρίς έναν υπάλληλο (η πρώτη απόφαση πρόσληψης προσωπικού έγινε αρκετά μετά τις εκλογές κι αφορούσε σε καρραγωγείς και συνοδούς, δηλαδή σε οδηγούς «απορριμματοφόρων» και εργάτες καθαριότητας), χωρίς καν γραφεία (επί μήνες το δημοτικό συμβούλιο συνεδρίαζε σε αίθουσα του Δημοτικού σχολείου Ελευθερουπόλεως, νεόδμητου τότε και πρότυπου αρχιτεκτονικά σχολείου, αφού το πρώτο δημαρχείο που εγκαταστάθηκε επί της οδού Κάλβου και Μ. Ασίας νοικιάστηκε αρκετά αργότερα).

Κατέβηκαν λοιπόν με πολλή φόρα ως υποψήφιοι

δήμαρχοι οι: **Κυριάκος Κιοφτερτζής, Γεώργιος Φελέκης, Γαβριήλ Τσακίρης, Αθαν. Διακάκης, Παντ. Ανδριτσάκης, Χαρ. Πολάτογλου, Μιχ. Τσεβράς.**

Ψάχνοντας στ' αρχεία εφημερίδων κλπ. της εποχής βρήκαμε τελικά ότι υπήρχε και 8^{ος}, ο «κομμουνιστής», όπως τον ονομάζει η εφημερίδα «Ελεύθερον Βήμα», Βαρουεξής.

Πράγματι στο δήμο υπήρχε αγωνιστής της Αριστεράς με τ' όνομα Βαρουεξής και αυτός θα ήταν ο 8ος υποψήφιος!

Τα στοιχεία που είχαμε από πολλές πηγές έως τώρα μιλούσαν για τους 7. Και η ίδια εφημερίδα («Ελεύθερο Βήμα») στην αρχή μιλάει για 7, ύστερα όμως εμφανίζει και το Βαρουεξή!

Ο προεκλογικός αγώνας ήταν έντονος! Προεκλογικές ομιλίες γίνονταν, αφού ήταν χειμώνας, σε κλειστούς χώρους. Από τους δύο κινηματογράφους της εποχής (ΑΣΤΗΡ και ΚΡΟΝΟΣ) εκείνος που είχε την τιμητική του, ήταν ο ΚΡΟΝΟΣ, στην οδό Καρολίδου. Με την ωραία πλατεία του, τον μεγάλο εξώστη του αλλά και την άνετη σκηνή του ήταν ότι έπρεπε για συγκεντρώσεις 100-200 ατόμων, που φυσικά με την ανάλογη ταξιθεσία, έδειχναν περισσότεροι. Μετά έβγαιναν όλοι έξω στο στενό της Καρολίδου κι από κει στη φαρδύτερη Π. Πατρών Γερμανού (τότε Γιθείου) και την οδό Ηρακλείου για να γίνει πιο επιβλητική η όλη συγκέντρωση. Ας μη θεωρηθεί βέβαιο ότι όλοι οι συνδυασμοί έκαναν τέτοιες συγκεντρώσεις. Μόνον οι δυναμικότεροι: τρεις - τέσσερεις δηλαδή.

Ο πιο πρόσφορος χώρος για ομιλίες ήταν βέβαια τα καφενεία, που συνήθως μετατρέπονταν σε εκλογικά κέντρα των υποψηφίων και τα σπίτια.

Οι πειρισσότεροι υποψήφιοι είχαν μια δική τους εφημερίδα να τους στηρίζει δημοσιεύοντας το πρόγραμμα τους και τα πύρινα άρθρα τους εναντίον των αντιπάλων τους. Λόγια, λόγια, πολλά λόγια με άφθονα «θά».

Τον Κιοφτερτζή υπερασπίζόταν ο «Φύλαξ», εφημερίδα με καλή εμφάνιση και κύρος.

Το Φελέκη, ιδιαίτερα στο β' γύρο, η τοπική έκδοση του «Προσφυγικού Κόσμου», εφημερίδας των Σπαρταλήδων αδελφών Σινανίδη, που ωστόσο στον α' γύρο υποστήριξε με θέρμη το Σπάρταλη υποψήφιο Γαβριήλ Τσακίρη.

Το Διακάκη, εκδότη της άλλωστε, υποστήριξε η πρώτη - πρώτη εφημερίδα της Ν. Ιωνίας η «Κυριακάτικη».

Τον Παντ. Ανδριτσάκη, η ειδική για τις εκλογές έκδοση της «Νέας Ιωνίας», του Ιω. Διαμαντάκη, ο οποίος άλλωστε ήταν υποψήφιος στο συνδυασμό του.

Ακόμη κι ο Χαρ. Πολάτογλου είχε δικό του όργανο, την περιφημη «Προσφυγική Φωνή», η οποία είχε και ολόκληρη σελίδα στην καραμανλίδικη γραφή (την ίδιοτύπη αυτή γραφτή γλώσσα των Μικρασιατών της Ανατολίας, όπου με ελληνικούς χαρακτήρες γράφονταν λέξεις τουρκικές!). Ας μην ξεχνάμε πως ακόμη πολλοί πρόσφυγες ήταν τουρκόφωνοι!

Πριν όμως προχωρήσουμε σε λεπτομέρειες για την εκλογή της πρώτης Κυριακής (11 Φεβρουαρίου 1934) ας δούμε το προφίλ των 8 υποψηφίων!

Εκείνος που σαφώς υπερτερούσε, ως προς τα πρόσωπα, ήταν βέβαια ο **Κυριάκος Κιοφτερτζής**!

Είχε γεννηθεί στο χωριό Γούρδουνος της Νίγδης, μεταξύ περιφερείας Ικονίου και Καππαδοκίας, το 1905.

Είχε σπουδάσει στην Πόλη κι όταν ήρθε στην Ελλάδα μετά την Καταστροφή είχε συνεχίσει σπουδές λογιστικής και στενογραφίας, τελειώνοντας ταυτόχρονα και τη Νομική σχολή!

Μιλούσε άπταιστα τουρκικά, γαλλικά, αγγλικά και γερμανικά και γρήγορα είχε ανελιχθεί σε στέλεχος της Ηλεκτρικής Εταιρείας, μέλος εκτιμητικών επιτροπών κλπ.

Είχε ήδη, παρά το νεαρό της ηλικίας του, πείρα από τα κοινά μετέχοντας σε δάφορους οργανισμούς.

Ο Κιοφτερτζής ήθελε να τοποθετεί τον εαυτό του στους Φιλελεύθερους, οι αντίπαλοι του όμως τον χρέωναν στους Λαϊκούς που ήταν και στην εξουσία.

Εκείνο που είχε πετύχει ο Κιοφτερτζής ήταν να έχει μεταξύ των στελεχών του πολλά δυναμικά μέλη του κόμματος των Φιλελευθέρων.

Ο **Γεώργιος Φελέκης** ήταν Πόντιος. Αρκετά μεγαλύτερος στην ηλικία. Στην πατρίδα του ήταν δάσκαλος. Στη Ν. Ιωνία είχε παντοπωλείο. Αυτό έδινε αφορμή στους αντίπαλους του να τον κριτικάρουν ως ανεπαρκώς μορφωμένο.

Ακραιφνής Βενιζελικός. Είχε επιτύχει να έχει δίπλα του στελέχη πρώτης γραμμής, επικεφαλής των οποίων ήταν ο **Χρυσάφης Δουβλίδης**, από το Μυριόφυτο της Θράκης αυτός, ο οποίος θα διαδραματίσει τα κατοπινά χρόνια σημαντικό ρόλο στα δημοτικά πράγματα, στο πλευρό όμως όχι του Φελέκη αλλά του... Κιοφτερτζή. Άλλες δυναμικές μονάδες ήταν ο **Χρήστος Χατζηστέλιος**, ο **Π. Καρφόπουλος**, ο **Ιω. Βαλούρδος**.

Αυτοί ήταν τρόπον τινά οι δυο μεγάλοι αντίπαλοι. Άλλα ας δούμε και τους άλλους. Η κοινότητα των Σπαρταλήδων, των ιδρυτών της Ν. Ιωνίας, στήριξε το **δικηγόρο Γαβριήλ Τσακίρη**. Νεαρός κι αυτός είχε μεν ένα καλό πολυσύλλεκτικό ψηφοδέλτιο, με πρώτο τον έμπορο Κοσμά Νικολαΐδη, (αυτός διαδραμάτισε αργότερα σημαντικό ρόλο στα δημοτικά πράγματα) αλλά δε φαινόταν να μπορεί να μπει ανάμεσα στους δυο ώστε να περάσει στο δεύτερο γύρο. Βεβαίως ήταν κι αυτός Βενιζελικός!

1934. Ζαχαροπλαστείο Μιχ. Χατζόπουλου. Εκλογικό κέντρο υποψ. δημάρχου Γ. Φελέκη

Το όλο συλ του όμως, νεαρού, λεπτού, διοπτροφόρου δεν περνούσε...

Ο Παντελής Ανδριτσάκης, ήταν ουσιαστικά ο δυναμικός εκπρόσωπος των κυβερνητικών, δηλαδή των Λαϊκών. Άνθρωπος με επιβλητική εμφάνιση και ύφος, κάτοχος ήδη Ι.Χ αυτοκινήτου - μεγάλη υπόθεση για την εποχή εκείνη! Το ψηφοδέλτιό του ήταν αρκετά δυνατό, με επικεφαλής τον κατοπινό αντικαταστήσαντα το Φελέκη, **Ιωάννη Ριζογιαννόπουλο**, τους δημοσιογράφους **Κ. Δημαράτο** και **Ιω. Διαμαντάκη** καθώς και τον μετακατοχικό διορισμένο Δήμαρχο **Β. Δημόπουλο**.

Διακάκης, Πολάτογλου, Τζεβράς και **Βαρουξής** συμπλήρωναν το παζλ. Οι δυο πρώτοι φιλελεύθεροι, ο τρίτος λαϊκός κι ο τέταρτος κομμουνιστής.

Εκλογικά τμήματα που είχαν ορισθεί για να υποδεχθούν τους ψηφοφόρους ήταν όλα κι όλα... 5!

1. Το Ημιγυμνάσιο Ν. Ιωνίας, το περίφημο «**Παράρτημα**» απέναντι από τους Αγ. Αναργύρους (δεν υπάρχει σήμερα).

2. Ο ίδιος ο ναός των Αγ. Αναργύρων.

3,4 . Το Δημοτικό σχολείο της Ελευθερούπολης, που είχε δυο τμήματα για ψηφοφόρους: Ν. Ιωνίας, Ελευθερούπολης και Ινέμπολης και το

5. Δημοτικό σχολείο Σαφράμπολης, με ψηφοφόρους Σαφράμπολης, Νεάπολης και Περισσού.

Υπήρχαν δυο ειδών ψηφοδέλτια: άσπρα και κόκκινα. Τα άσπρα για τους συμβούλους, τα κόκκινα για τους δημάρχους και τους παρέδρους (αντιδημάρχους).

Οι εκλογείς είχαν δικαίωμα να σβήνουν ένα όνομα και να βάζουν από κάτω όποιον άλλον ήθελαν! Το σύστημα αυτό εφαρμόστηκε και σε μεταπολεμικές εκλογές με αποτέλεσμα να γίνονται τραγελαφικά πράγματα. Ο υποψήφιος δήμαρχος να πάιρνει λιγότερες ψήφους από τους συμβούλους του!

Εκλέγονταν (18) δημοτικοί σύμβουλοι, με αναλογικό τρόπο μεταξύ των συνδυασμών, που περνούσαν στο δεύτερο γύρο!

Κι έφτασε η πολυπόθητη για τους υποψήφιους ημέρα! **Η Κυριακή 11 Φεβρουαρίου 1934**. Η ψηφοφορία έγινε με πολλά προβλήματα, λόγω του συστήματος. Υπήρξε όμως αθρόα και θορυβώδης!

Πρώτος ήρθε ο Κιοφτερτζής που πήρε 804 ψήφους. Με βραχεία κεφαλή ακολούθησε ο Φελέκης με 783. Τρίτος ήρθε ο Τσακίρης με 555. Τέταρτος ο Διακάκης με 346. Ακολούθησε ο Ανδριτσάκης με 265 κι ο Βαρουξής με 195. Πολάτογλου, Τζεβράς, όπως άλλωστε αναμενόταν έμειναν χαμηλά. Κανείς δε συνεκέντρωσε τη βάση. Δηλαδή το 40% που χρειαζόταν για να εκλεγεί απευθείας δήμαρχος!

Έτσι τα πράγματα οδηγήθηκαν σε δεύτερο γύρο! Πότε έγινε αυτό; Εδώ είναι το παράδοξο αυτών των εκλογών. Δεν έγιναν την επόμενη Κυριακή αλλά μετά από... 2 μήνες! **Την Κυριακή, 1 Απριλίου 1934!** Έμοιαζε πραγματικά με πρωταπριλιάτικο αστείο! Επαναληπτική εκλογή μετά από 2 μήνες!

Στο δεύτερο γύρο περνούσαν οι δυο πρώτοι συνδυασμοί: του **Κιοφτερτζή** και του **Φελέκη**... Και άρχισε μια τρομερή αντιπαράθεση. Ο Φελέκης προσπαθεί ν' αποδείξει ότι ο Κιοφτερτζής είναι λαϊκός και όχι φιλελεύθερος. Καταφεύγει σε δηλώσεις στελεχών του Κόμματος των Φιλελευθέρων (του Σ. Γονατά). Με κάθε θυσία πρέπει να κερδηθούν οι ψήφοι των Σπαρταλήδων. Θυμού-

1934. Ο νικητής των δημοτικών εκλογών Γ. Φελέκης στο προαύλιο του 1ου Δημοτικού Σχολείου.

νται μια προκήρυξη που είχε κυκλοφορήσει προ του πρώτου γύρου (!) από κάποιους «βαλτούς» οι οποίοι προσέβαλαν με ύβρεις τον εθνισμόν τους κι εφέροντο ως οπαδοί του Φελέκη. Κυκλοφορεί ειδική προκήρυξη που μεταξύ των άλλων λέγει:

«...Δηλούμεν δε επισήμως, ότι εν η περιπτώσει αποδειχθή ότι εις εκ των είκοσι δύο μελών της παρατάξεως μας έχει διαπράξει την ανευλαβή ταύτην πράξιν, είμεθα πρόθυμοι να παραιτηθώμεν της υποψηφιότητός μας προς ηθικήν σας ικανοποίησιν».

Ο Κιοφτερτζής στρέφεται προς τον Ανδριτσάκη, τον Τζεβρά, το Διακάκη, κατ' αντίστροφο τρόπο, αφού ο ιδιος και οι άλλοι (Τζεβράς, Διακάκης) εθεωρούντο τρόπον τινά φίλα προσκείμενοι μεταξύ των.

Έλεγε το προεκλογικό δίστιχο:

...Εσένα Θέλουμε εμείς να ζήσεις Ανδριτσάκη
Πιατί να μη φωνάξωμε και ζήτω στο Διακάκη;
Μια και Τζεβράς και Κιοφτερτζής κι αυτοί δίκοι μας
είναι.

Δυο σχεδόν μήνες κονταρομαχιών και βαρύτατων χαρακτηρισμών κατά προσώπων και των δυο συνδυασμών, με υπόνοιες για αδιαφάνεια στη διαχείριση κλπ, όταν όπως είπαμε δεν υπήρχε ούτε μια δεκάρα στο ταμείο!

Όλα αυτά ιδωμένα από την απόσταση των δεκαετιών που πέρασαν βέβαια μας δίνουν μια άλλη όψη για μια καθόλου ρομαντική και ανέμελη προεκλογική εκστρατεία σε μια τόσο δύσκολη εποχή, όταν υπήρχαν χίλια δυο προβλήματα επιβίωσης για τους πρόσφυγες.

Φανατισμός και εμπάθεια, που ευτυχώς, ως ένα σημείο έχουν πια υποχωρήσει παρότι σήμερα το διακύβευμα στις φιλοδοξίες των υποψηφίων είναι πολύ μεγάλο. Η Νέα Ιωνία είναι ένας μεγάλος δήμος με περισσότερους από 100.000 κατοίκους κι ευκαιρίες δημιουργίας.

Τελικά πρωταπριλιάτικα έγινε ο δεύτερος γύρος. Και ξαναπήγε να ψηφίσει ο κόσμος...

Δήμαρχος με σχετική άνεση βγήκε ο Γ. Φελέκης που συγκέντρωσε 1.703 ψήφους έναντι 1.282 του Κυρ. Κιοφτερτζή! Ήτσι πρώτος δήμαρχος της Ν. Ιωνίας ανακηρύχθηκε ο Γεώργιος Φελέκης. Έβγαλε 10 συμβούλους και ο Κιοφτερτζής 8. Το σύστημα δεν εξέλεξε τον αποτυχόντα υποψήφιο δήμαρχο!

Οι 18 πρώτοι σύμβουλοι του Δήμου Ν. Ιωνίας ήταν οι

εξής:

Ιω. Βαλούρδος, Χρυσ. Δουβλίδης, Ιορδ. Μαμελετζής, Πέτρος Καρφόπουλος, Πέτρος Καΐρης, Ηλίας Σινάνογλου, Μιχ. Κουβαράς, Μιχ, Αιγιπίδης, Γεωργ. Προμπονάς, Χρ. Σκαμάκης, Χρήστος Χατζηστέλιος, Ανδρ. Μόρτογλου, Ιω. Κεσίσογλου, Ιω. Κανάς, Κων. Βαρβαρέσος, Αριστ. Γεωργούλιδης, Δ. Μωυσίδης, Ιω. Ρεμούνδος.

Η πρώτη συνεδρίαση έγινε στις 13 Απριλίου για την εκλογή Προεδρείου. Ισοψήφισαν Ρεμούνδος και Βαλούρδος. Στις 25 Απριλίου γίνεται κλήρωση και Πρόεδρος εκλέγεται ο Ρεμούνδος. Όμως κηρύσσεται άκυρη η διαδικασία και τελικά νομότυπα πλέον στις 6 Ιουνίου 1934 Πρόεδρος εκλέγεται ο Χρήστος Χατζηστέλιος, Αντιπρόεδρος ο Μιχ. Κουβαράς και Γραμματέας ο Πέτρος Καΐρης.

Ο Φελέκης δεν πρόλαβε να χαρεί τη Δημαρχία του. Συλλαμβάνεται το Μάρτιο του 1935 ως συμμετασχών στο κίνημα των Βενιζελικών: Σαράφη, Τσιγάντε, Δαπόντε και φυλακίζεται στις φυλακές Συγγρού.

Ως δημαρχεύων διορίζεται ένας σύμβουλος από το συνδυασμό Ανδριτσάκη, ο Ιω. Ριζογιαννόπουλος!

Θα επανέλθει τον Ιούλιο 1936 και θα παυθεί οριστικά λίγο αργότερα, όταν θ' αρχίσει τη λειτουργία της η λεγόμενη «Διοικούσα Επιτροπή», που απετελείτο από 7 μέλη, της οποίας πρώτος πρόεδρος και δήμαρχος ήταν ο εκδότης Αθαν. Παράσχος (1938). Αυτή θα διοικήσει το Δήμο και σ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής με συχνές αλλαγές στα πρόσωπα!

Αλλά και μετά το 1935 ο Φελέκης δεν είχε πια ούτε τους συμβούλους του! Είχαν όλοι καταργηθεί για το «δημόσιον συμφέρον» και στη θέση τους είχαν διορισθεί σύμβουλοι του Ανδριτσάκη, με πρώτον τον ίδιο και δεύτερο τον άλλο υποψήφιο του '34 τον Μ. Τζεβρά!

1

Kapitel 1. Europeans: 1

A) N. Siberia was in addition to Dalmatian Lagoon, Gudymgol and
just Tazovskiy 10th August at least 13th was first 6 p.m. across appeared
out on gulf coast of Bay and in S. Bosphorus arrived in 10 o'clock 1872/12/3
the upper basin of Neva River. Consequently arrived to Dalmatian Lagoon
just N. Siberia was in Tazovskiy and in Tigray. Appearance in vicinity of Lake
just under river mouth of Dalmatian Lagoon was first in Tigray basin, especially important
and most active was Dalmatian mouth where spruce and old sprucewood were found.

1) Sprucehol. S. Bosphorus 24 August 9 hours

- 1. Picea abies 9 hours
- 2. Pinus nigra 9 hours
- 3. Larix sibirica 9 hours
- 4. Abies sibirica 9 hours
- 5. Picea abies 9 hours
- 6. Larix sibirica 9 hours

2) Spruce and larches: S. Bosphorus 24 August 5 hours

- 1. Larix sibirica 5 hours
- 2. Larix sibirica 5 hours
- 3. Larix sibirica 5 hours
- 4. Larix sibirica 5 hours

3) Spruce, larch, larch, larch: 24 August 24 August 5 hours

- 1. Larix sibirica 5 hours
- 2. Larix sibirica 5 hours
- 3. Larix sibirica 5 hours
- 4. Larix sibirica 5 hours

4) Spruce wood: S. Bosphorus 24 August 9 hours

- 1. Larix sibirica 9 hours

The entire spruce is spruce and larch appearance of leaves.

On spruce
S. Bosphorus

Abies sibirica *Picea abies*
Larix sibirica *Larix sibirica*
Pinus nigra *Pinus nigra*
Abies sibirica *Abies sibirica*
Larix sibirica *Larix sibirica*

13 Απριλίου 1934. Η πρώτη πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου. (Ιστορικό Αρχείο ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.)

«Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΙΥΠΟΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΑΙΩΝΑ»

Της Ζαχαρούλας Καραβάτη, Δρ Πανεπιστημίου Αθηνών.

εικοσαετία του προηγούμενου αιώνα. Προς αποφυγή οποιασδήποτε σύγχυσης, διευκρινίζω εξαρχής ότι θα αναφερθώ σε έντυπα για παιδιά και νέους και όχι σε παιδικά έντυπα, καθώς η σημασιολογική και κατ' ουσίαν διαφορά τους σχετίζεται όχι τόσο με το αναγνωστικό κοινό όσο με τη συντακτική επιτροπή.

Λίγο πριν από την αρχή του εικοστού αιώνα, και συγκεκριμένα το 1898 εντοπίζουμε την έκδοση του πρώτου κατά σειρά και μακροβιότερου εξεταζόμενου εντύπου, του Παιδικού Κόσμου, η κυκλοφορία του οποίου σηματοδοτήθηκε από τέσσερις διαφορετικές εκδοτικές περιόδους, με ισάριθμους εκδότες. Συγκεκριμένα, η πρώτη περίοδος εκτείνεται από το 1898-1900, με εκδότη τον Τομάζο Α. Δεπάστα, η δεύτερη περίοδος από το 1901-1905 με εκδότη τον I. Γ. Σακελλαρίδη, η τρίτη περίοδος το 1906 με εκδότη τον I. Π. Ιωαννίδη, Βοσπορίτη και η τέταρτη περίοδος από το 1907-1908 με εκδότη τον Γ. Καρατζά. Ακολούθησε ο Φάρος από το 1909-1912, με εκδότη τον Τομάζο Α. Δεπάστα, ο οποίος στη συνέχεια εξέδωσε και τη Μέλισσα του 1912, όταν η τουρκική λογοκρίσια έπαυσε την κυκλοφορία του Φάρου με το πρόσχημα ότι δύο μυθιστορήματά του, η «Άρτεμις της Μεσογείου» και ο «Λέων Καρύκης», περιείχαν εμπρηστικά κείμενα, τα οποία υποδαύλιζαν την ειρηνική συνύπαρξη των μειονοτήτων με το τουρκικό στοιχείο.¹ Το 1917 ο Θ. Καβαλιέρος Μαρκουΐζος θα εκδώσει ένθετο παιδικό τεύχος με τον τίτλο Απ' Όλα στην ομότιτλη εφημερίδα του, ενώ το 1918, θα εκδοθεί και το τελευταίο κατά σειρά εξεταζόμενο έντυπο, η Μέλισσα του Δημητρίου Δαμασκηνού,

τρίου Δαμασκηνού, με διάρκεια κυκλοφορίας μέχρι του λάχιστον και τον Ιούλιο του 1919.

Από τη μελέτη των προαναφερόμενων εντύπων προέκυψαν ενδιαφέροντα στοιχεία για τον τύπο του περιοδικού που καθιερώθηκε στον παροικιακό ελληνικό περιοδικό τύπο για παιδιά και νέους της Κωνσταντινούπολης την αντίστοιχη χρονική περίοδο αλλά και για τον ιδεολογικό και πολιτικό προσανατολισμό του. Ξεκινώντας από τα στοιχεία της ταυτότητάς τους, παρατηρήθηκε ότι αναγραφόταν πάντα το όνομα του εκδότη, το έτος και ο τόπος έκδοσης των εντύπων, η περίοδος (όπου υπήρχε), η ημερομηνία έκδοσής τους, ο τίτλος τους, οι υπότιτλοι και το μότο (όπου υπήρχε).

Όσον αφορά στη διάρθρωση των θεματικών ενοτήτων, ακολουθείτο ενιαία τακτική, σύμφωνα με την οποία ως πρώτο θέμα δημοσιεύόταν συνήθως κείμενο θρησκευτικού ή διδακτικού περιεχομένου. Ακολουθούσαν τα διηγήματα και τα μυθιστορήματα σε συνέχειες, τα οποία και πάλι κατατάσσονταν στο «θητικό» μέρος της ύλης τους. Ενδιαμέσως, παρεμβάλλονταν τραγούδια ή ανέκδοτα, ύλη ψυχαγωγική προς τέρψη των αναγνωστών, προκειμένου να διακόπτεται η συνεχής ροή μεγάλων σε έκταση κειμένων, που κουράζει τον αναγνώστη. Ακολουθούσαν οι «Διαγωνισμοί» και στη συνέχεια η στήλη της «Αλληλογραφίας», η οποία και αποτελούσε τη μοναδική ουσιαστική δίοδο επικοινωνίας των περιοδικών με το αναγνωστικό κοινό τους. Τέλος, δημοσιεύόταν και η ενότητα υπό τον τίτλο «Πνευματικά Ασκήσεις», που αποσκοπούσε στη βελτίωση των γνωστικών δεξιοτήτων και του μαθησιακού επιπέδου των αναγνωστών.

Επιπρόσθετα, εντοπίστηκαν σημαντικά στοιχεία για την εξαγωγή συμπερασμάτων που αφορούσαν στο κοινωνικό πλαίσιο της εποχής έκδοσης των εντύπων. Από την ανάλυση αυτών των δεδομένων προέκυψαν πληροφορίες και για την κοινωνική διαστρωμάτωση της Κωνσταντινούπολης το πρώτο τέταρτο του 20ού αιώνα, σύμφωνα με την οποία οι εκδότες των περιοδικών αυτής της κατηγορίας προέρχονταν στην πλειοψηφία τους από τη μέση και ανώτερη κοινωνική τάξη, σε αντίθεση με τα έντυπα τους, που απευθύνονταν και στη λαϊκή τάξη.

Ο Διευθυντής και ο υπεύθυνος του «απ' Όλα» σε σκίτσο του Α. Ρηγόπουλου.

Αθηνά Γαϊτάνου-Γιαννιού

Παρόλες τις δυσκολίες, πολιτικές και οικονομικές, που είχαν να αντιμετωπίσουν οι εκδότες, κίνητρο της δημιουργικής διάθεσής τους ήταν η αγάπη τους για το έντυπο και γενικότερα για τη μόρφωση την οποία μετέδωσαν και στους συνεργάτες τους, πολλοί από τους οποίους, όπως ο Κ. Καλλίνικος, ο Τέρπανδρος

Αναστασιάδης, ο Ναπολέων Λαπαθιώτης, ο Π. Παναγόπουλος, η Μαρία Παπαριστείδη, η Σοφία Σπανούδη, η Αθηνά Γαϊτάνου-Γιαννιού,² η Νοεμή Ζωηρού, ο Ιωακείμ Βαλαβάνης, ο Αν. Φ. Ασημακόπουλος, ο Αθ. Ιωάννου κ.ά., ήταν ήδη γνωστοί στο λογοτεχνικό στερέωμα της Πόλης και της Αθήνας.

Κατά την αναλυτική προσέγγιση των θεματικών ενοτήτων καθενός περιοδικού ξεχωριστά, διαπιστώθηκαν αξιοσημείωτα στοιχεία που επιβεβαιώνουν την επιρροή που ασκούσαν σε αυτά τα αθηναϊκά περιοδικά και ιδιαίτερα Η Διάπλασις των Παιδών.³ Οι ίδιες οι διευθύνσεις των περιοδικών ιδιοποιήθηκαν τίτλους αγγελιών του αθηναϊκού περιοδικού, τύπους ασκήσεων και το γενικό πνεύμα των περιεχομένων του, με απώτερο στόχο τη δημιουργία του «ιδανικού» περιοδικού και στο ανατολικότερο κέντρο του ελληνισμού που εθεωρείτο η Κωνσταντινούπολη.

Με τη συμπαράσταση τόσο του Οικουμενικού Πατριαρχείου⁴ όσο και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, συνέβαλλαν στη δημιουργία ελληνοπρεπών χριστιανικών προσωπικοτήτων που θα στήριζαν την ύπαρξη της ελληνικής μειονότητας στην Οθωμανική πανσερμία.

Ουτόσο, στα περιοδικά αποτυπώνταν, άλλοτε συγκαλυμμένα και άλλοτε ξεκάθαρα, και το πολιτικό κλίμα που επικρατούσε στην Κωνσταντινούπολη πριν και μετά τους Βαλκανικούς πολέμους, κατά τη διάρκεια του Α' Παγκόσμιου πολέμου και πριν από τη Μικρασιατική καταστροφή. Συγκεκριμένα, μέσα από δημοσιεύμένα κείμενα των εντύπων διαφαινόταν η έντονη αντιπαράθεση των Ελλήνων με τους Βουλγάρους, γεγονός αναμενόμενο, εξαιτίας της επεκτατικής διάθεσής των τελευταίων, αποτέλεσμα της οποίας ήταν ο Μακεδονικός αγώνας στη διάρκεια του οποίου θρηνήθηκαν πολλές χλιάδες θύματα. Στην πραγματικότητα, επρόκειτο για θέση που υποστηρίχθηκε από το σύνολο του ελληνικού έθνους, όπως φάνηκε και από τα βιβλία παιδικής λογοτεχνίας της Πηγελόπης Δέλτα που εκδόθηκαν την εποχή εκείνη, αλλά και από άρθρα εφημερίδων φιλοκυβερνητικών και μη που κυκλοφορούσαν τόσο στην Αθήνα όσο και στην Πόλη την αντίστοιχη χρονική περίοδο.

Με βάση τα στοιχεία που αποδειτώθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας και μετά την ολοκληρωμένη μελέτη της ύλης των εντύπων, η προσωπική εκτίμησή μας είναι ότι με το πέρασμα των χρόνων αυτά δεν έχασαν το ύφος τους ούτε στράφηκαν προς τη γενικότερη μορφή του οικογενειακού-φιλολογικού περιοδικού⁵ που έτεινε την εποχή εκείνη να επικρατήσει στον εκδοτικό χώρο, αλλά απεναντίας διατήρησαν τη φυσιογνωμία τους, παρά την εμφάνιση κοινών στοιχείων

στη δομή τους. Το ύφος γραφής των κειμένων, τα πρώτα κυρίως χρόνια έκδοσης των εξεταζόμενων εντύπων, χαρακτηρίζοταν από το διδακτισμό, που στόχο είχε να κατευθύνει τη συμπεριφορά των μικρότερων ηλικιακά παιδιών με βάση τα πρότυπα απόμων που θεωρούνταν κοινωνικώς αποδεκτά.

Το ενδιαφέρον με τα συγκεκριμένα έντυπα είναι η μη ταυτόχρονη έκδοση των δύο τελευταίων εντύπων, του Απ' Όλα και της Μέλισσας του Δημητρίου Δαμασκηνού. Και αυτό γιατί οι πολιτικές συγκυρίες της εποχής και συγκεκριμένα ο Μακεδονικός αγώνας, οι Βαλκανικοί πόλεμοι και λίγο αργότερα ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος, σε συνδυασμό με τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπιζαν τα περιοδικά και την έντονη τουρκική λογοκρισία, δεν ευνοούσαν τις πολλαπλές εκδόσεις. Ο συνδυασμός αυτών των δεδομένων, με κορύφωση τη Μικρασιατική καταστροφή, οδήγησε στην εκδοτική παύση των περιοδικών αυτής της κατηγορίας.

Στο σημείο αυτό, αφ' εαυτού τίθεται το ερώτημα σχετικά με την εξελικτική πορεία του περιοδικού τύπου για παιδιά και νέους στην Κωνσταντινούπολη και μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, γεγονός που θα μπορούσε να αποτελέσει αφόρμηση για τη συνέχιση της έρευνας και σε γενικότερα θέματα που συνδέονται με το χώρο της Ιστορίας του παροικιακού ελληνικού τύπου.

Σημειώσεις.

1. Μέλισσα Τ. Δεπάστα, έτος Α', φυλλ. 2(13) (5 Μαΐου 1912), σ. 19. Δημοσιεύτηκε η απόφαση από το γραφείο Τύπου του Υπουργείου των Εσωτερικών της Τουρκίας σχετικά με τους λόγους της παύσης του Φάρου: «Επειδή τα δύο μυθιστορήματα υπό τους τίτλους "Λέων Καρύκης" και "Άρτεμις της Μεσογείου" τα εν επιφύλλιδι του περιοδικού "Φάρου" δημοσιεύθηντα υπό χρονολογίαν 25 Φεβρ. 327 και 3 Μαρτίου 328, πραγματεύθηκαν περί αλώσεως της Κωνσταντινούπολεως και αποστασίας της Κρήτης, προξενούσιν εξέγερσιν των πνευμάτων, διά ταύτα, συμφώνως των έκτω άρθρων του Στρατιωτικού νόμου, εξεδόθη απόφασις του Στρατοδικείου δι' ης παύεται το περιοδικό σας. Η απόφασις αύτη διά μαζί με τη στάλετος διά τεσκέρε του υπουργείου των Στρατιωτικών, γνωστοποιείται οπό σημερον η Φάρος».
2. Ίρις Αυδή-Καλκάνη, Μια αντάρτισσα της Πόλης στην ταραγμένη Αθήνα, Αθηνά Γαϊτάνου-Γιαννιού (1880-1952), Ε.Λ.Ι.Α, Αθήνα 1997.
3. Βίκι Πάτσιου, Η Διάπλασις των Παιδών (1879-1922), Το πρότυπο και η συγκρότησή του, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 19952.
4. Αντώνης Παυλίδης, «Οικουμενικό Πατριαρχείο και Οθωμανικό κράτος, κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα. Όψεις της Εκπαίδευσης του Μικρασιατικού Ελληνισμού», Πρακτικά σου Συμποσίου, Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την Αρχαιότητα μέχρι τη Μεγάλη Έξοδο, Παιδεία-Εκπαίδευση στις αλησμόντες πατρίδες της Ανατολής, ΚΕ. ΜΙ.ΠΟ., Ν. Ιωνία 2006, σ. 93-109.
5. Μάρθα Καρπόζηλου, Τα Ελληνικά Οικογενειακά-Φιλολογικά Περιοδικά (1847-1900), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Επιστημονική Επετηρίδα του Π.Τ.Δ.Ε, Παράρτημα Αρ. 1, Ιωάννινα 1991, σ. 95-99.

Ελένη Σβορούνη

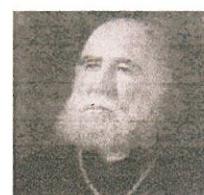
Κ. Ιωαννίδης

Μαρία Παπαριστείδη

Θυατείρων Γερμανός

Κωνστ. Καλλίνικος

Σοφία Σπανούδη

Στα εικονίδια: Επώνυμοι συντελεστές και συνεργάτες των εξεταζόμενων περιοδικών.

BIBLIA

Νίτσα Παραρά - Ευτυχίδου

Λαϊκά παραμύθια της Μικρασίας.

(Πρόλογος Βλάση Αγγελίδη)

Εκδόσεις: «Εν πλω» 2008. Σελ. 157.

Ένα ακόμη έργο της πολυγραφότατης συμπολίτισσάς μας, συγγραφέως και λαογράφου, κ. Νίτσας Παραρά - Ευτυχίδου, η οποία υπήρξε και επίλεκτο στέλεχος των πρώτων διοικήσεων του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., κυκλοφόρησε πρόσφατα.

Αυτή τη φορά η κ. Παραρά εισδύει με προσοχή στον ιδιαίτερο χώρο της Λαογραφίας, που είναι τα παραμύθια. Τα παραμύθια της Μικρασίας, βέβαια.

Τον τελευταίο καιρό ή σπουδή του λαϊκού πολιτισμού, μέσα από έρευνες και εκδόσεις και μάλιστα του εξωελλαδικού χώρου, έχει βρει αρκετό χώρο ανάπτυξης και δημιουργίας που καταλήγουν στην καταγραφή και μέσω αυτής στη διάσωση σπουδαίων στοιχείων και τεκμηρίων.

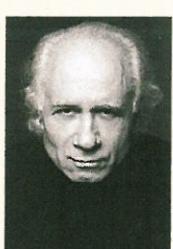
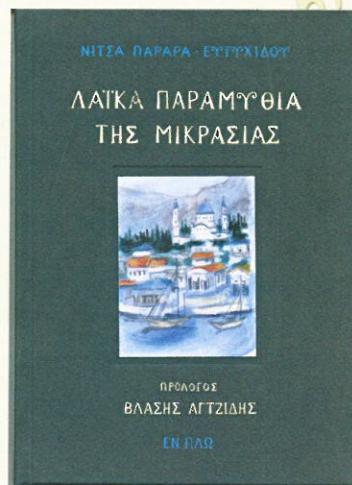
Η κ. Παραρά με την ως τώρα συγγραφική της δράση έχει αποδείξει πως υπηρετεί με συνέπεια και συνέχεια αυτό το σκοπό.

Το νέο της βιβλίο περιλαμβάνει οκτώ παραμύθια και τρεις διηγήσεις, που αναφέρονται στην προφορική παράδοση που από γενιά σε γενιά κληροδότησαν άνθρωποι από τα Βουρλά.

Τα παραμύθια ανέθρεψαν με τον πιο παιδαγωγικό τρόπο ολόκληρες γεννιές. Που να βρεθεί όμως σήμερα παππούς και γιαγιά, που να βρεθεί εγγόνι να τα πουν και να τ' ακούσει....

Η γραφή ακολουθεί την τοπική ντοπιολαλιά της Ερυθραίας γι' αυτό και η συγγραφέας δε λυπάται το γλωσσάρι, όπου χρειάζεται. Άλλωστε είναι αυτή που έχει γράψει το έργο: «Γλωσσικός μικρασιατικός πλούτος», που εξέδωσε το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., του οποίου και η β' έκδοσή του ήδη πλησιάζει να εξαντληθεί.

Όμορφο βιβλίο, κομψό, με πολλές ζωγραφιές. Περιποιημένη δουλειά.

Γιώργου Μιχαηλίδην

ΙΑΙΓΓΟΣ '59

Μυθιστόρημα. Εκδόσεις: του Αυγούστου. Σελ. 306.

Πρόκειται για ένα ακόμη μυθιστόρημα του πιο πολύ γνωστού στον κόσμο ως σπουδαίου σκηνοθέτη, του συμπατριώτη μας Γιώργου Μιχαηλίδη. Το ότι ο Μιχαηλίδης είναι και λαμπρός λογοτέχνης πιστοποιείται άλλωστε από την μεγάλη επιτυχία που είχαν τα έως τώρα εκδοθέντα έργα του. Από τον «Πέτρο Δαρζέντα» που κυκλοφόρησε το 1980 ως την τριλογία: «της μοναξιάς, της επανάστασης και της λαγνείας» (ο α' τόμος: «μύηση» το 2000, ο β' «λαβύρινθος» το 2002 και ο γ' «έξιδος» το 2004).

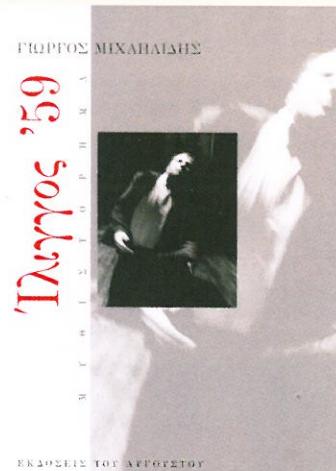
Όλα τα μυθιστορήματα του Γιώργου Μιχαηλίδη έχουν ως κυρίαρχο χώρο της πλοκής τους τη Νέα Ιωνία. Την πολιτεία των ξεριζωμένων προσφύγων της Ανατολής (γόνος προσφυγικής οικογένειας και ο ίδιος) με τις εποχές της, τις γειτονιές της, τους ανθρώπους της. Η Νέα Ιωνία είναι ο κόσμος του: Αυτός ο κόσμος ο μικρός, ο μέγας! Ο κόσμος των προσφύγων, των εργατών, αλλά και των κρατούντων, των διοικούντων, με τα μικρά και τα μεγάλα προβλήματά τους, με τα μικρά και μεγάλα πάθη τους, τους ασύγαστους καημούς τους, τις μάταιες ελπίδες τους, τους αγώνες και την αγωνία τους, τον πολιτισμό τους.

Ο Γιώργος Μιχαηλίδης δεν είναι συγγραφέας της «άμεσης γραφής», όπως θα περίμενε κανείς από έναν άνθρωπο που ασκώντας την τέχνη του σκηνοθέτη καταθέτει νεύρο και ορμή. Χειρίζεται άνετα το λόγο, «περιποιείται» την κάθε μια λέξη, αναδεικνύοντας μέσα απ' αυτή ήχους και χρώματα και εικόνες, που σε πρώτη ανάγνωση δεν φαινόταν να έχει.

...Ηταν όλοι τους Μικρασιάτες πρόσφυγες, φερμένοι στη Νέα Ιωνία μετά το '24. Ανάμεσα στα ομοιόμορφα διώροφα σπίτια που είχαν μοιραστεί με κλήρο στους πρόσφυγες, υπήρχαν παράγκες χτισμένες από πλίθια, ξύλο και πισσόχαρτο, χαμηλές, στριμωγμένες η μία πλάι στην άλλη και ανάμεσά τους τριγύριζαν σοκάκια στενά, στρωμένα με πλάκες και πέτρες, με χαραγμένο στη μέση το αυλάκι για το βρόχινο νερό και τα αποχύματα από τις μπουγάδες...

Το έργο του Μιχαηλίδη δεν έχει μόνο λογοτεχνική αξία. Είναι ντοκουμέντο για το Ιστορικό Αρχείο του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., αφού εικονογραφεί τρεις τουλάχιστον εποχές της Νέας Ιωνίας: τα πρώτα χρόνια της εγκατάστασης των προσφύγων, την κατοχή και τον εμφύλιο και μετά τα τόσο δύσκολα μεταπολεμικά χρόνια!

[Αξίζει όμως να δούμε και ποιοι παρουσίασαν το βιβλίο στη Νέα Ιωνία, πρόσφατα. Πρώτα απ' όλα ο ίδιος ο συγγραφέας, μικρασιάτης κι από τα δύο γένη - Βουρλά και Κάτω Παναγιά - ύστερα ο Πόντιος Νίκος Ξανθόπουλος και ο Σπάρταλης Πολύκαρπος Πολυκάρπου.]

Mia eikόνα...

Ανοιξες διάπλατα τα φύλλα σου στο φως,
τα φύλλα της ζωής σου.
Πέρασες τόσα....
75 χρόνια.
Δες τα σκαλιά κι' αναθυμήσου.
Γούρι και ξόρκια πιάσανε τόπο.
Τι έχεις πια να φοβηθείς;
75 χρόνια.
Καλά περάσανε... Καλά.

Το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. στην έκθεση «Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός».

Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, 20, 21 & 22 Μαρτίου 2009.

Για τρίτη συνεχή χρονιά, διοργανώνεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Στρατηγικού Σχεδιασμού, τη Νομαρχία Πειραιά και το ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Αθηνών, η έκθεση «Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός».

Στα δύο προηγούμενα έτη το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. είχε λάβει μέρος, εκθέτοντας αντικείμενα από το Λαογραφικό του μουσείο, υπό τη σκέπη του εκθεσιακού περιπτέρου της Νομαρχίας Αθηνών.

Εφέτος αποφασίστηκε, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 75 χρόνων από την ίδρυση του Δήμου Νέας Ιωνίας, η παρουσία μας να γίνει πιο ουσιαστική σε εκθεσιακό περιπτέρο του Δήμου όπου τα δύο νομικά του πρόσωπα: Πνευματικό Κέντρο και ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., ως φορείς που συνδραστηριοποιούνται στο χώρο του πολιτισμού θα παρουσιάσουν το πολιτιστικό πρόσωπο της Νέας Ιωνίας όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μέσα από την παραδοσιακή και την σύγχρονη έκφραση και δημιουργία.

Στο πλαίσιο αυτό θα εκτεθούν: αργαλείος χαλιού με ζωντανή παρουσίαση ύφανσης, δράσεις, εκδόσεις, ενθυμήματα από τις πατριδες της Ανατολής, έντυπα με ενημερωτικό υλικό κ.λπ., ώστε οι χιλιάδες επισκέπτες της έκθεσης να έλθουν σε επαφή και να γνωρίσουν, το παραγόμενο πολιτισμικό έργο στο δήμο μας.

Την οργάνωση και την εμφάνιση του περιπτέρου μελέτησε, σχεδίασε και θα υλοποιήσει, μικτή επιτροπή από τα μέλη της διοίκησης των δύο συνεργαζομένων νομικών προσώπων: του Πνευματικού Κέντρου και του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. Η 3η διοργάνωση της έκθεσης «Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός» θα λειτουργήσει στο Στάδιο Ειρήνης & Φιλίας την Παρασκευή 20/3/2009 από 12:00 - 9:00 μ.μ., το Σάββατο 21/3/2009 από 10:00 π.μ. - 9:00 μ.μ. και την Κυριακή 22/3/2009 από 10:00 π.μ. - 8:00 μ.μ. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την Παρασκευή στις 6:00 μ.μ.

Το Κέντρο Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού (ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.) αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ. και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 203 του Π.Δ. 410/95 (Δ.Κ.Κ.). Η ιδρυσή του δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ. αρ. 646 / τ. 2 / 2003, όπου παρατίθεται η σχετική Συστατική Πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου Νέας Ιωνίας Αττικής (113/03).

Για την επίτευξη των σκοπών του, το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. μπορεί να συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, με τους Ο.Τ.Α. γενικότερα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., καθώς και με πολίτες που ενδιαφέρονται να συμβάλουν σε αυτήν.

Στο πλαίσιο των δράσεων του Κέντρου περιλαμβάνονται η έρευνα, μελέτη και εκπόνηση προγραμμάτων, η ιδρυση και λειτουργία εξειδικευμένης βιβλιοθήκης, οι εκδόσεις, η προκήρυξη υποτροφιών, η καταγραφή στοιχείων του μουσικού και ορχηστικού πολιτισμού, η διδασκαλία παραδοσιακών τεχνών, η λειτουργία μουσείων η διεξαγωγή εκθέσεων και η οργάνωση εκδηλώσεων και συνεδρίων.

Οι πόροι του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. προέρχονται από το Δήμο της Ν. Ιωνίας. Παράλληλα, σημαντική ενίσχυση προσφέρουν οι δωρεές και χορηγίες φορέων και φυσικών προσώπων.

Το Κέντρο στεγάζεται σε ανακαινισμένους χώρους του συγκροτήματος κτηρίων του Δήμου Νέας Ιωνίας που βρίσκονται στην οδό Πατριάρχου Ιωακείμ 4, πολύ κοντά στον ομώνυμο σταθμό των Η.Σ.Α.Π. Σε καθημερινή βάση, υποδεχόμαστε το κοινό από τις 08:30 έως τις 13:00 και κάθε Τετάρτη απόγευμα, από τις 18:00 έως τις 20:00. Για κάθε επικοινωνία, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλούν στον αρ. τηλ. / τηλεομ. 210 279 5012 ή στο Δήμο της Νέας Ιωνίας, στον αρ. τηλ. 210 279 0115.

Τακτικά μέλη

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Χάρης Σαπουντζάκης, Συγγραφέας - Ιστορικός
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ :	Σάββας Καλαμάρης, Δημοτικός Σύμβουλος
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:	Μάκης Λυκούδης, Ζωγράφος - Αγιογράφος
ΜΕΛΗ :	Λουκάς Χριστοδούλου, Δημοτικός Σύμβουλος Νίκος Βουλγαρέλης, Ζωγράφος Φρατζέσκα Βουδούρογλου-Λάγκενφανς, Δρ. Φιλολογίας Χρυσούλα Αθηνάκη, Φιλόλογος Ηλίας Μωραλόγλου, Πολιτικός Μηχανικός Καλλιόπη Στεριάδου τ. Δ/ντρια ΥΠΕΠΘ - Συγγραφέας Κώστας Τσοπανάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Αλαγιωτών Κούλα Γαβριηλίδου, Αισθητικός Κώστας Κατιμερζόγλου, Εκπαιδευτικός Σωτήρης Βάρβογλης, Ψηφιδογράφος Χρήστος Χατζηιωάννου, Ιδιωτικός Υπάλληλος Λαμπρινή Σπανοπούλου, Ιδιωτική Υπάλληλος

Αναπληρωματικά μέλη

ΠΡΟΕΔΡΟΥ:	Νίκος Μαγιόπουλος, Καθηγητής.
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ:	Μιλτιάδης Καναβός, Δημοτικός Σύμβουλος
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ:	Ζαχαρούλα Καραβά, Δρ. Παν. Αθηνών -Συγγραφέας

ΜΕΛΩΝ :	
Κων/νος Κουλούρης.	Δημοτικός Σύμβουλος
Στάθης Ουλκέρογλου.	Μουσικούνθέτης
Σπύρος Τζαμιτζής.	Τραπεζικός
Νίκος Απέργης.	Συντ. Λυκειάρχης
Ομηρος Ακιανίδης.	Γραφίστας
Δημ. Κωστιδάκης.	Καραγκιοζοπαίκης - Αντ. Ιωνικού Συνδέσμου
	Παναγ. Παρέσογλου. Αντ. Συνδέσμου Αλαγιωτών Ευαγγελία Γριμπαβιώτη. Ιδιωτική Υπάλληλος Τζια Γιοβάνη. Ηθοποιός - Θεωρητικός Κινηματογράφου Δημήτρης Γεωργούδης, Γραφίστας Γιώργος Καζαγλής. Συνταξιούχος Ιωάν. Καραγιαννίδης. Αντ. Σωματείου Κασταμονί- τών - Ινεπολιτών

Εκδότης ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. Γραφεία: Πατριάρχου Ιωακείμ 4, Νέα Ιωνία 142 34

Αρ. Τηλ.: 210 279 5012 Τηλεομ.: 210 2790775

Ιστοχώρος: www.dimosneasionias.gr/kemipo.htm

Ηλεκτρ. διεύθ.: Kemipo@otenet.gr

Επιμέλεια: Μάκης Λυκούδης

Σχεδιασμός - Παραγωγή: ΓΡΑΜΜΑ, Μάρνη 32, 104 32 Αθήνα, 210 522 5202
katradi@otenet.gr

• Η αναδημοσίευση κειμένων ή / και φωτογραφιών επιτρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας και μετά από έγγραφη άδεια από το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. και κάθε νόμιμο κάτοχο. • Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν απόψεις και θέσεις των συγγραφέων τους. Η αρμόδια για την έκδοση του περιοδικού επιτροπή του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. φέρει την ευθύνη για την επιμέλεια και την αρτια παρουσίασή τους μόνον.

